

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 318/2025
19.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Слободана Велисављевића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела крађа у покушају из члана 203. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јовице Мијаљевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару 20К.бр.375/24 од 25.09.2024. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 182/24 од 16.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 19.03.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јовице Мијаљевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару 20К.бр.375/24 од 25.09.2024. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 182/24 од 16.12.2024. године, у односу на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару 20К.бр.375/24 од 25.09.2024. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела крађа у покушају из члана 203. став 2. у вези става 1. КЗ и изречена му је условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 9 (девет) месеци која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања од 2 (две) године по правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног

поступка плати Основном јавном тужилаштву у Новом Пазару износ од 12.000,00 динара, а суду износ од 64.320,00 динара, те да на име паушала плати суду износ од 25.000,00 динара, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Окривљени је обавезан и да оштећеној „Електродистрибуција Србије“ ДОО Београд – Огранак Нови Пазар накнади трошкове кривичног поступка настале у вези са ангажовањем пуномоћника – адвоката Немање Влчека у износу који ће суд утврдити посебним решењем. Оштећена „Електродистрибуција Србије“ ДОО Београд – Огранак Нови Пазар је ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж1 182/24 од 16.12.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Јовице Мијаљевића и потврђена је пресуда Основног суда у Новом Пазару 20К.бр.375/24 од 25.09.2024. године,

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Јовица Мијаљевић, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1), 2) и 3) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев, те да укине пресуде Основног суда у Новом Пазару 20К.бр.375/24 од 25.09.2024. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 182/24 од 16.12.2024. године и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да преиначи наведене пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да се побијана осуђујућа пресуда заснива на незаконитим доказима и то на записницима К1 од 25.09.2020. године и К2 4180004201 од 25.09.2020. године и на ЦД-у са видео записом, а које доказе је суд требало да издвоји из списка предмета. Као разлоге незаконитости наведених записника, бранилац истиче да су исти сачињени од стране неовлашћених лица, супротно процедурама које предвиђају позитивни прописи, обзиром да записник о контроли мерног места да би могао представљати доказ о неовлашћеној потрошњи електричне енергије мора бити сачињен на локацији мерног места и уз учешће потрошача електричне енергије и Дирекције за мере и драгоцене метале за преглед

бројила, те да има законом прописану садржину и пратеће доказе који потврђују запажања наведена у самом записнику, а што није случај код наведених записника, при чему наведени записници нису потписани од стране окривљеног, већ само од стране радника ЕД Нови Пазар ББ и ВВ који нису вршили спорну контролу електричног бројила, већ само демонтирање истог и нису ни сачинили наведене записнике, већ су их касније по налогу потписали. Као разлог незаконитости ЦД-а са видео записом, бранилац истиче да је исти сачињен од стране непознатог лица и на непознатом месту.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Истоветни наводи захтева везано за битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП били су истакнути и у жалби браниоца окривљеног АА – адвоката Јовице Мијаљевића, те су били предмет разматрања Вишег суда у Новом Пазару који је у овом кривичном поступку поступао у другом степену по жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепене пресуде Основног суда у Новом Пазару 20К.бр.375/24 од 25.09.2024. године. Виши суд у Новом Пазару као другостепени је ове наводе оценио неоснованим и о томе на страни 4 другостепене пресуде Кж1 182/24 од 16.12.2024. године изнео разлоге, које Врховни суд прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем бранилац истиче да када је предмет кривичног дела крађа из члана 203. КЗ електрична енергија, а што је овде случај, тада није могућ покушај овог кривичног дела, будући да се покретна ствар – електрична енергија трајно отуђује и у потпуности се дислоцира, односно тренутно се троши, чак и када су у питању минималне количине електричне енергије, па је самим тим кривично дело крађа из члана 203. КЗ везано за електричну енергију свршено, при чему по браниоцу није довољна само намера код окривљеног да би постојало кривично дело крађа у покушају, већ је потребно и да окривљени започне радњу извршења из законског описа бића кривичног дела крађа из члана 203. КЗ, а што овде није случај. Изнетим наводима захтева браниоца окривљеног се, по налажењу овога суда, нижестепене пресуде суштински побијају због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 203. став 2. у вези става 1. КЗ.

Одредбом члана 30. став 1. Кривичног законика прописано је да ко са умишљајем започне извршење кривичног дела, али га не доврши, казниће се за покушај кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора од 5 година или тежа казна, а за покушај другог кривичног дела само када закон изричито прописује кажњавање и за покушај.

Кривично дело крађа из члана 203. став 1. Кривичног законика чини онај ко туђу покретну ствар одузме другом у намери да њеним присвајањем себи или другом

прибави противправну имовинску корист. Одредбом става 2. истог члана предвиђено је кажњавање за покушај кривичног дела крађа из става 1. члана 203. КЗ.

Имајући у виду напред цитиране законске одредбе, те чињенични опис кривичног дела утврђен у изреци првостепене пресуде, то су по налажењу Врховног суда, у конкретном случају, од стране нижестепених судова правилно правно квалификоване кривичноправне радње окривљеног АА, ближе описане у изреци првостепене пресуде, као кривично дело крађа у покушају из члана 203. став 2. у вези става 1. КЗ. Ово са разлога јер из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци првостепене пресуде и то да је окривљени АА „у урачунљивом стању, са намером да користи електричну енергију преко мерног уређаја на коме је онемогућено правилно мерење утрошка електричне енергије, на начин противан одредби члана 198. став 4. Закона о енергетици и члана 54. став 4. Уредбе о условима испоруке и снабдевању електричном енергијом, ангажовањем другог лица ради нелегалне преправке електричног бројила, постављањем уређаја – електронског склопа, који није део мерног уређаја, који приказује умањену потрошњу електричне енергије од стварне потрошње, а ради онемогућавања правилног рада електричног бројила, покушао да одузме туђу покретну ствар – електричну енергију, у намери да њеним присвајањем себи прибави противправну имовинску корист, а у којој даљој намери је био спречен, након извршене контроле радника „Електродистрибуције“ дана 25.09.2020. године, при том свестан да је његово дело забрањено, тако што је као купац пословног објекта „ГГ“ у улици ... број .. у Новом Пазару, власништво његовог оца ДД, ангажовао ЂЂ ради нелегалне преправке електричног бројила број ... формалног корисника ДД, уз новчану надокнаду од 200 евра, постављањем уређаја – електронског склопа, који није део мерног уређаја“, и по налажењу Врховног суда, произилазе сва битна законска субјективна и објективна обележја кривичног дела крађа у покушају из члана 203. став 2. у вези става 1. КЗ за које је окривљени правноснажно оглашен кривим. Наиме, супротно наводима браниоца окривљеног, из наведеног чињеничног описа кривичног дела јасно и недвосмислено произилази да је окривљени са умишљајем покушао да одузме туђу покретну ствар – електричну енергију, у намери да њеним присвајањем себи прибави противправну имовинску корист, а радњу извршења предметног кривичног дела је започео постављањем, посредством другог лица, у мерни уређај електронски склоп, који није саставни део мерног уређаја и који има за циљ да прикаже умањену потрошњу електричне енергије од стварне потрошње, с тим што је дана 25.09.2020. године био спречен у довршењу кривичног дела услед извршене контроле мерног уређаја од стране радника „Електродистрибуције Србије“.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева као разлог његовог подношења формално означава повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, цитирајући законски текст исте. Међутим, бранилац у својим даљим наводима, којима образлаже постојање по њему ове повреде, суштински, по налажењу Врховног суда, само оспорава правилност

уврђеног чињеничног стања и оцену доказа од стране нижестепених судова у побијаним правноснажним пресудама, истицањем да суд није на несумњив начин утврдио да је окривљени АА предузео било коју радњу везано за утицање на исправан рад електричног бројила, обзиром да није утврдио постојање узрочно-последичне везе између радњи окривљеног и неправилности које су нађене на електричном бројилу, а суд није утврдио ни да је у конкретном случају наступила последица дела, односно наношење какве штете другоме. Изнетим наводима захтева браниоца окривљеног се, по налажењу овога суда, суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање од стране нижестепених судова у побијаним правноснажним пресудама, а што представља повреду одредбе члана 440. ЗКП.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости, као разлог побијања нижестепених пресуда, само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном (члан 439. тачка 1. ЗКП), док суштински својим наводима указује на повреду одредбе члана 440. ЗКП, а што не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Поред тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, истицањем да је изрека првостепене пресуде противречна разлозима који су дати у њеном образложењу, те да првостепени суд није у образложењу првостепене пресуде дао разлоге о одлучним чињеницама и то посебно није навео коју конкретно радњу извршења кривичног дела крађа из члана 203. став 2. у вези става 1. КЗ је окривљени критичном приликом предузео, а и они разлози који су дати су нејасни и противречни, а нарочито разлози везани за поступање радника „Електродистрибуције“ критичном приликом. Осим тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија и због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног и у овом делу оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 2) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јовице Мијаљевића, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП захтев у односу на наведене повреде одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став

1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић